

Prikaz knjige o studijskom programu medicinske informatike (MEDINFO)

Josipa Kern

*Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, Zagreb
Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku, Zagreb*

Knjiga: Šimić D (urednica). Medicinska informatika - kvalifikacije i zanimanja. Varaždin: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike 2015.

Knjiga "Medicinska informatika - kvalifikacije i zanimanja" nastala je kao rezultat projekta iniciranog 2011. godine tijekom simpozija "Medicinska informatika" Hrvatskog društva za medicinsku informatiku. Počelo je s razgovorom, podsjećanjem na kontinuirano nastojanje da se u i Hrvatskoj organizira izobrazba iz tzv. „međustruke“, specijalizacije ili subspecijalizacije koja bi povezivala dvije osnovne struke, nezaobilazne dionike u procesu unapređivanja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) za potrebe zdravstvenog sustava, radi zdravlja svih nas.

Stereotipni način razmišljanja "neka nam medicinari kažu što žele, a mi ćemo im to realizirati" (inženjeri, informatičari) i očekivanja zdravstvenih struka da im informatičari načine "baze podataka o pacijentima", pokazali su se nemogućim misijama. Naime, osnovne struke se ne razumiju - niti IKT profesionalci razumiju zdravstvene profesionalce, niti zdravstveni profesionalci razumiju IKT profesionalce. Budući da su u svijetu već odavno prepoznali medicinsku informatiku kao posebnu disciplinu i organizirali izobrazbu takvih kadrova, a i u Hrvatskoj to nije nepoznato (uveđeno je medicinskoinformatičko obrazovanje na medicinskim fakultetima i drugim zdravstvenim učilištima, posebni izborni predmeti na inženjerskim studijima), čak je postojao i međufakultetski poslijediplomski studij pod nazivom Zdravstveni informacijski sistemi, sudionicima simpozija se ukazala prilika da se sretnu i prodiskutiraju osnovnu ideju, odnosno formiranje specijalističkog poslijediplomskog studija iz medicinske informatike.

Tako je započeo projekt "MEDINFO - Razvoj kurukuluma za Interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij medicinske informatike" koji je sufinancirala Europska komisija s udjelom od 77,32%. Financiranje je osigurano u okviru instrumenta predpristupne pomoći IPA, Višegodišnjeg operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala, a u okviru mjera za daljnji razvoj i implementaciju Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO). Korisnik sredstava bio je Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu (FOI), partner je bio Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a suradne organizacije Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku (HDMI), Hrvatska gospodarska komora i Ericsson Nikola Tesla d.d.

Rezultati projekta prikazani su u knjizi Medicinska informatika - kvalifikacije i zanimanja, urednice Diana Šimić.

Knjiga "Medicinska informatika - kvalifikacije i zanimanja" se sastoji od devet poglavlja:

1. Kako se u Hrvatskoj razvijala ideja o izobrazbi stručnjaka za medicinsku informatiku i za stjecanje naslova zdravstvenog (sub)specijalista u toj medicinskoj struci
2. projektu MEDINFO

3. Analiza literature
4. Hrvatski kvalifikacijski okvir
5. Empirijska analiza potreba
6. Standardi zanimanja u medicinskoj informatici
7. Standard kvalifikacije sveučilišni specijalist medicinske informatike
8. Preporuke za prepoznavanje prethodnog učenja
9. Osiguranje kvalitete

Uz navedena poglavlja priložen je upitnik koji je primijenjen u realizaciji empirijskog istraživanja opisanog u poglavlju broj 5, zatim popis ključnih poslova i kompetencija (kao prilog B) i skupovi ishoda učenja (kao prilog C). Na kraju knjige je popis literature koju su autori proučili i upotrijebili kao osnovu svojih istraživanja.

U prvom je poglavlju povjesni opis ideje i pokušaja realizacije izobrazbe stručnjaka za medicinsku informatiku. Ujedno je opisan i način pokretanja projekta MEDINFO.

U drugom je poglavlju opisana organizacija aktivnosti: (1) razvoj standarda kvalifikacije i studijskog programa te jačanje ljudskih potencijala za daljnji razvoj HKO u partnerskim institucijama, (2) stvaranje infrastrukture za razvoj i implementaciju kurikuluma, i (3) upravljanje projektom. Opisana je i metodika razvoja standarda kvalifikacije u devet koraka (analiza literature o obrazovanju u području medicinske informatike, analiza IMIA-inih preporuka za edukaciju iz biomedicinske i zdravstvene informatike, analiza postojećih studijskih programa u Europi i svijetu, studijski posjet sveučilištima koja provode studijski program medicinske informatike, radionice za nastavnike o HKO, empirijsko istraživanje potrebnih razina ishoda učenja, analiza najbolje prakse definiranja standarda zanimanja u području medicinske informatike, definiranje nacrta standarda na temelju rezultata prethodnih koraka, rasprava s dionicima).

U trećem su poglavlju dani rezultati sustavne analize literature o temi objavljene u posljednjih 10 godina.

Četvrto poglavlje donosi opis HKO u svjetlu europskih procesa pokrenutih sa svrhom usklađivanja europskog visokog obrazovanja. Definirani su pojmovi poput standarda kvalifikacije i standarda zanimanja, a opisan je i registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te pripadni institucionalni okvir.

U petom je poglavlju opisana empirijska analiza potreba, način provedbe istraživanja i vrlo detaljno rezultati istraživanja.

Šesto poglavlje sadrži opis nacionalne i međunarodne klasifikacije zanimanja, prepoznavanje e-kompetencija u EU koje se temelji na Digitalnoj agendi za Europu i Bolonjskom procesu, zatim opis standarda zanimanja i kvalifikacija u zemljama članicama EU i izvan EU, medicinska informatika na tržištu rada i, konačno, standard zanimanja.

U sedmom poglavlju dan je opis standarda kvalifikacije i skupova ishoda učenja.

Osmo poglavlje daje preporuke za prepoznavanje prethodnog učenja - formalnog, neformalnog, informalnog i cjeloživotnog (prema HKO) kao i vrednovanje skupova ishoda učenja.

Deveto poglavlje je posvećeno osiguranju kvalitete u visokom obrazovanju u Hrvatskoj, i, posebno, na Sveučilištu u Zagrebu. Tu su i područja osiguranja kvalitete poslijediplomskog specijalističkog studijskog programa (ocjenjivanje studenata, resursi za učenje, kvaliteta

nastavnika, stručna djelatnost nastavnika, mobilnost i međunarodna suradnja, te potrebni resursi za obrazovnu, znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost).

U prilogu B (ključni poslovi i kompetencije) navedeni su tablično tako da je uz svaki ključni posao naveden niz kompetencija potrebnih za rad.

Prilog C (skupovi ishoda učenja) sadrži opise skupova ishoda učenja standarda kvalifikacije sveučilišni specijalist medicinske informatike.

Knjiga je namijenjena svima koji pokazuju interes za izobrazbu medicinskoinformatičkih kadrova, odnosno razvoj i implementaciju konkretnih studijskih programa za zanimanja vezana uz medicinskoinformatičke poslove u zdravstvenim ustanovama i za potrebe zdravstva.

Može se dobiti u tiskanom obliku od urednice Diane Šimić (diana.simic@foi.hr).